

LOKAAL HENGELO

Aan: College van B&W
Via e-mail: raadsgriffie@hengelo.nl
Datum: 17-05-2023
Betreft: Inlichtingendienst van politie bespioneert mogelijk illegaal onschuldige burgers, ook in Hengelo?

Geacht College,

Via RTL Nieuws hebben we kunnen vernemen dat de Inlichtingendienst van politie mogelijk illegaal onschuldige burgers bespioneert. We verwijzen naar artikel in bijlage en op :

<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/artikel/5383944/politie-inlichtingen-spionage-infiltratie-demonstratie-illegaal-openbare>.

Enkele citaten uit het artikel:

“Het Team Openbare Orde Inlichtingen (TOOI) vergaart in het geheim informatie van mensen van wie ze denken dat die de openbare orde mogelijk ernstig gaan verstoren. Het gaat om onschuldige mensen die zich geweldloos inzetten voor dierenrechten en het klimaat of moslim zijn. Hun privacy wordt ernstig geschonden en ze krijgen een stempel opgedrukt waar ze moeilijk vanaf komen. Het TOOI zet vergaande middelen in om informatie te verzamelen. Het enkele feit dat de politie een vermoeden heeft voor de versterking van de openbare orde is volstrekt onvoldoende voor zulke ernstige inbreuken op de privacy, zeggen meerdere deskundigen tegen RTL Nieuws. Hoogleraar Brinkhoff. "Want in een democratie, zeker als je je met dit soort intense heimelijke methoden bezighoudt, moet er altijd eerst een wet zijn voordat je dat mag doen. Het TOOI is sinds de oprichting van de Nationale Politie in 2013 een zelfstandige inlichtingendienst.

Toezicht op TOOI ontbreekt

Burgemeesters moeten toezicht houden op het TOOI, maar dat vindt nu amper plaats, zeggen twee teambazen van het TOOI in dit artikel op Regioburgemeesters.nl.

"Er is nauwelijks tot geen controle op het heimelijk inwinnen ten aanzien van openbare orde. Het is de vraag of Burgemeesters zich realiseren dat er elke dag informatie wordt ingewonnen onder hun verantwoordelijkheid."

Reactie

Het ministerie van Justitie en Veiligheid en de Nationale politie ontkennen in een reactie dat er sprake is van een onwettige werkwijze door het TOOI. Zij stellen dat er slechts geringe inbreuk op de persoonlijke levenssfeer wordt gemaakt.

Burgemeesters die verantwoordelijk zijn voor het TOOI erkennen in een reactie dat de controle en toezicht op de dienst steviger moet en dat daar nu aan wordt gewerkt....”

Lokaal Hengelo heeft de volgende vragen:

1/ Is het College bekend met de activiteiten van het TOOI?

2/ Heeft de bevoegde portefeuillehouder in het College gebruik gemaakt van inlichtingen van het TOOI?

3/ Is het College met de stelling in het artikel eens dat de werkzaamheden van het TOOI , mochten ze opereren in Hengelo, onder de verantwoordelijkheid vallen van de Burgemeester?

4/ Is er door het TOOI inlichtingen ingewonnen over personen in Hengelo en om hoeveel personen gaat dit in het afgelopen jaar?

In afwachting van uw antwoorden.

Namens de Fractie van Lokaal Hengelo

Bijlage.

BRON: <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/artikel/5383944/politie-inlichtingen-spionage-infiltratie-demonstratie-illegaal-openbare>

Inlichtingendienst van politie bespioneert illegaal onschuldige burgers

Door

[Koen de Regt & Roland Strijker](#)

15 mei 2023 16:01Aangepast 15 mei 2023 16:14

De politie verzamelt op een onwettige manier informatie over onschuldige Nederlanders. Dit gebeurt al vele jaren en op grote schaal door een inlichtingendienst van de politie, die door geen enkele instantie wordt gecontroleerd. Dat blijkt uit interne documenten en politiedossiers in bezit van de onderzoeksredactie van RTL Nieuws. Het gevolg was dat de onschuldige Said werd behandeld als een terrorist.

Lang verhaal kort:

- Inlichtingendienst TOOI van de politie bespioneert op onwettige manier onschuldige Nederlanders
- Goed toezicht op het Team Openbare Orde Inlichtingen van de politie ontbreekt volledig
- TOOI infiltrert, volgt doelwitten stiekem en betaalt informanten voor informatie
- Politie en ministerie weten er al jaren van, maar de praktijk gaat gewoon door

'Slechte B-film'

Het Team Openbare Orde Inlichtingen (TOOI) vergaart in het geheim informatie van mensen van wie ze denken dat die de openbare orde mogelijk ernstig gaan verstoren. Maar onderzoek van RTL Nieuws naar de politiedossiers van deze zogenaamde 'onruststokers' laat zien dat het gaat om onschuldige mensen die zich gewelddoos inzetten voor dierenrechten en het klimaat of moslim zijn. Hun privacy wordt ernstig geschonden en ze krijgen een stempel opgedrukt waar ze moeilijk vanaf komen.

Zo hield de politie Said Ahamri ook in het vizier. Hij was ooit vrijwilliger bij een moskee en had vanuit die functie contact met een conservatief islamitische prediker. Hij kreeg het stempel 'jihadistisch terrorisme' opgeplakt, zonder een verdenking van strafbare feiten en hij had ook geen strafblad. Toch hield de politie hem continu staande en viste bij z'n vrienden naar informatie over hem. Op het moment dat hij op vakantie ging naar Mexico kreeg hij te horen dat hij het land niet in mocht. Want hij stond geregistreerd als terrorist. Toen realiseerde hij zich dat er iets goed mis was.

"Het is alsof je in één of andere slechte B-film terecht bent gekomen", zegt Said. "Er wordt een foto van je gemaakt en je wordt zo het vliegtuig ingegooid met je boeien nog om."

De politie-informatie over hem is vervolgens gedeeld met het buitenland, zo blijkt uit documenten die Said heeft opgevraagd.

Politie zat onschuldige Said jarenlang op de hielen: 'Ik werd suïcidaal'

Het TOOI zet vergaande middelen in om informatie te verzamelen. Ze infiltreren in groepen, volgen mensen stiekem, betalen informanten en bekijken wat mensen online doen. Dat kunnen ze bij iedereen doen. "Dit zijn praktijken van een politiestaat", zegt hoogleraar strafrecht Sven Brinkhoff van Universiteit van Amsterdam.

Want het enkele feit dat de politie een vermoeden heeft voor de verstoring van de openbare orde is volstrekt onvoldoende voor zulke ernstige inbreuken op de privacy, zeggen meerdere deskundigen tegen RTL Nieuws. Bovendien is niet duidelijk wat het TOOI verstaat onder een bedreiging van de openbare orde. Zo is een vreedzame en aangekondigde demonstratie van 30 man tegen een slachthuis door het TOOI aangemerkt als 'milieu-extremisme'.

"Deze methodes grijpen echt diep in tegen de privacy van burgers, zonder dat dat in de wet is geregeld. Dat is heel intens", zegt hoogleraar Brinkhoff. "Want in een democratie, zeker als je je met dit soort intense heimelijke methoden bezighoudt, moet er altijd eerst een wet zijn voordat je dat mag doen. En bij het TOOI is dat volstrekt afwezig en ook al een lange tijd. Dat betekent dus dat de overheid illegaal bezig is, specifiek het TOOI."

Het TOOI is sinds de oprichting van de Nationale Politie in 2013 een zelfstandige inlichtingendienst. Al tien jaar weet de politie dat wat ze doet niet is toegestaan, zo blijkt uit [deze door de politie verstrekte documenten](#), waarin staat dat:

"Het ontbreken van wet- en regelgeving voor de bevoegdheden van de Teams Openbare Orde Inlichtingen, als ook een stelsel van controle en toezicht op hun werkzaamheden, een risico vormt voor de legitimiteit en integriteit van de Nationale Politie".

[Hoogleraar Sven Brinkhoff constateerde ruim tien jaar geleden al dat er geen wettelijke basis is voor wat TOOI doet](#)

Toezicht op TOOI ontbreekt

Burgemeesters moeten toezicht houden op het TOOI, maar dat vindt nu amper plaats, zeggen twee teambazen van het TOOI in dit artikel op [Regioburgemeesters.nl](https://www.regioburgemeesters.nl):

"Er is nauwelijks tot geen controle op het heimelijk inwinnen ten aanzien van openbare orde. (...) Het is de vraag of [burgemeesters] zich realiseren dat er elke dag informatie wordt ingewonnen onder hun verantwoordelijkheid."

"En hier gaat iets dus goed fout", zegt hoogleraar Brinkhoff. "In een democratie is er altijd controle van een hogere instantie nodig. Zeker als je diep ingrijpt in de levens van mensen. Dan moeten daar ook andere personen of andere organen meekijken, ten tijde van of achteraf, of dat wel netjes gebeurt. En of dat ook wel echt nodig was."

Maar ondanks dat de politie weet dat ze fout zit en er geen toezicht wordt gehouden, gaan de TOOI-inlichtingenteams bij de tien politie-eenheden gewoon door met het vergaren van enorm veel data van onschuldige personen. Bij het TOOI werken ongeveer 140 personen die vervolgens ook weer agenten op straat inzetten om informatie te vergaren.

[Dierenactivist Els Rijke wordt door de politie in de gaten gehouden bij een vreedzame protestactie bij een slachthuis](#)

Dierenvriend gelabeld als extremist

Zo heeft Els Rijke ook ondervonden. Ze organiseerde drie jaar geleden een demonstratie bij een slachthuis van VION in Boxtel, die ze bij het bedrijf en de politie vooraf had aangekondigd. Ondanks dat er zich geen problemen voordeden, registreerde het TOOI dit protest van actiegroep 'Sluit VION' als ernstige schending van de openbare orde en als dier- of milieuextremisme. Dat ontdekt Els als ze na heel veel moeite haar politiedossier kan inzien.

Ze weet sindsdien dat ze door de inlichtingendienst van de politie in de gaten wordt gehouden, zonder dat ze iets op kerfstok heeft staan. Zo heeft de politie geprobeerd om andere demonstranten van 'Sluit VION' informant te laten worden, om er zo achter te komen wat Els en haar actiegroep van plan zijn. Daar heeft ze geen goed gevoel over. "Vooral omdat ik niet weet wat ze allemaal gaan doen met die informatie en wat er over mij is verzameld."

Reactie

Het ministerie van Justitie en Veiligheid en de Nationale politie ontkennen in een reactie dat er sprake is van een onwettige werkwijze door het TOOI. Zij stellen dat er slechts geringe inbreuk op de persoonlijke levenssfeer wordt gemaakt en dat dat mag van de Politiewet.

Burgemeesters die verantwoordelijk zijn voor het TOOI erkennen in een reactie dat de controle en toezicht op de dienst steviger moet en dat daar nu aan wordt gewerkt.

Oproep

De onderzoekredactie van RTL Nieuws gaat door op dit dossier. Mocht u tips hebben dan kunt u die vertrouwelijk sturen naar onderzoek@rtl.nl

Politie bestempelt burgers als terrorist of extremist

Personen die bij het TOOI in beeld komen als een mogelijk risico voor de verstoring van de openbare orde krijgen een code achter hun naam in de registratiesystemen van de politie. Het gaat om een zogenaamde CTER-code en staat voor Contra Terrorisme Extremisme Radicalisering. Zo zijn er codes voor de volgende categorieën:

Zo'n CTER-code kan behalve aan een persoon ook gekoppeld worden aan een demonstratie. Bij personen met zo'n code achter hun naam gaat de politie ook sneller over tot het gebruik van geweldsmiddelen zoals het gebruik van handboeien. En agenten op straat wordt gevraagd om zoveel mogelijk informatie over deze CTER-objecten te noteren. En de politie deelt die CTER-informatie vervolgens weer met binnenlandse- en buitenlandse opsporingsdiensten, Europol en Interpol, zo blijkt uit dossiers die RTL Nieuws heeft ingezien.

Bron: RTL Nieuws